

ИЗМЕНЕ УДК ТАБЛИЦА У ГРУПИ ИСТОРИЈА

У другој половини 90-их, у гласилу УДК Конзорцијума „Extensions and Corrections to the UDC“ објављиване су сукцесивно измене које се односе на на групу Историја у оквиру класе 9 УДК таблица. Народна библиотека Србије почела је у 2002.г. да примењује те нове УДК бројеве за стручну класификацију библиотечке грађе из области историје. Циљ овога рада је да, до издавања ауторизованог превода измењених УДК таблица, пружи информацију о карактеру промена у групи Историја, уз одговарајуће примере.

Следећи логику обједињавања разнородних података (историјских, географских ...) о једној области/земљи, који се могу добити само једним претраживањем електронских библиографских база података, настале су измене у класи 9 УДК таблица.

Измене које се односе на на групу Историја имају следеће карактеристике:

1. Напуштање композитних (сложених) бројева за историје појединих земаља и народа
2. Класификовање историје појединих земаља помоћу броја за општу историју 94 и општих помоћних бројева за место и време

931/939 → **94(3)**
94/99 → **94(4/9)**

3. Могућност специјалних помоћних потподела за периодизацију историје појединих земаља (због краће нотације).

1-2. УДК број **94** који је раније означавао средњовековну и савремену историју (уопште), добија значење Општа историја. Комбинацијом овог броја са општим помоћним бројевима за место (Табела 1е) и време (Табела 1г) изражавају се појединачне историје земаља и народа. Тако сада историја старог века почива на комбинацији: **94(3)**, а средњовековна и савремена историја на комбинацији: **94(4/9)**.

За народе који имају заједничку историју, а географски се не могу ограничити – напр. Јевреји, Роми – користе се општи помоћни бројеви за етничке групе и народе (Табела 1ф).

Такође је промењен основни број за историју: **93/94** уместо 93/99.

Нова основна потподела у оквиру групе може се представити на следећи начин:

93/94 Историја
930 Историјска наука. Историографија
94 Општа историја

У оквиру броја **930** дошло је до следећих измена:

Укинут је број 930.27 Епиграфика. Палеографија.

Сложени бројеви за појединачне помоћне историјске науке замењени су одговарајућим комбинацијама:

<i>Стари бројеви</i>	<i>Нови бројеви</i>
X 930.2:003 Семиотика као пом. ист. наука	→ 930.2:81'22
X 930.22 Дипломатика	→ 930.2:003.074
X 930.271 Епиграфика	→ 930.2:003.071
X 930.272 Палеографија	→ 930.2:003.072

Укинути број 930.9 замењен је новим:

X 930.9 Општа историја. Светска историја (хронолошко збрајање чињеница) → 94(100)

Сви остали бројеви у оквиру 930 остају непромењени.

У оквиру потподеле **94 Општа историја**, уз начелно објашњење, у ревидираним таблицама дају се примери комбинација. Неки од њих, уз старе бројеве, приказани су у наставку:

X 931	Историја старог века уопште.	→ 94(100)".../05"
	Историја старих народа	94(3)
X 937	Историја старог Рима (до 476 AD)	→ 94(37)
X 933	Јеврејска историја. Ист.	→ 94(=411.16)
	јеврејског народа (до данас)	→ 94(569.4)
X 94	Средњовековна и савремена историја (уопште)	→ 94(100)"05/..."
X 940	Историја Европе.	→ 94(4)Историја Европе
	Историја Запада	→ 94(4+7) Историја Запада
X 940.1	Средњи век (у ширем смислу) 375-1492	→ 94(4)"0375/1492"
X 940.2	Нови век, 1492-1914	→ 94(4)"1492/1914"
X 940.3	Први светски рат 1914-1919	→ 94(100)"1914/1918" <i>могуће и</i> 94(4)"1914/1918"
X 940.5	Европска историја XX века	→ 94(4)"192/199"
X 940.53	Други светски рат 1939-1945	→ 94(100)"1939/1945" <i>могуће и</i> 94(4)"1939/1945"
X 940.55	Историја Европе од 1945.	→ 94(4)"1945/..."
X 941/949	Историја појединих европских држава и земаља	→ 94(41/49)
X 950/999	Историја неевропских држава и земаља	→ 94(5/9)

Као што можемо уочити, тежња је да се Први и Други светски рат изразе у оквиру светске историје, али се даје могућност да се представе и у оквиру историје Европе.

3. За периодизацију историје појединих земаља – **94(41/99)** – постоји могућност коришћења специјалних помоћних потподела, због скраћеног начина бележења. Примери у „Extensions and Corrections to the UDC“ дати су углавном за англофоне земље. Тако, на пример, периодизација историје Енглеске и Велике Британије **94(420)** може се представити на два начина:

94(420)".../1066" *или*

94(420).01

94(420)"1066/1154" *или*

94(420).02

итд. до савременог доба.

Оваква могућност поставља пред нас питање потребе сличне периодизације националне историје.

ПРИМЕРИ коришћења нових УДК бројева

94(495.02)	Византија – Историја
94(=214.58)	Роми - Историја
94(100)"19"	Историја, општа – 20век
94(497)"1912/1913"	Балкански ратови 1912-1913
94(497.11)"04/14"	Србија – Историја – Средњи век

Литература:

1. Extensions and Corrections to the UDC, vols. 16-23. – The Hague : UDC Consortium, 1994-2001.
2. McIlwaine, I.C.: The Universal Decimal Classification : a guide to its use. – The Hague : UDC Consortium, 2000.
3. Univerzalna decimalna klasifikacija. Deo 1, Sistematske tablice. – Beograd : YUBIN, 1991.

Резиме

Рад има за циљ информисање о карактеру измена за групу Историја у оквиру класе 9 УДК таблица. Композитни бројеви за историју појединих земаља и народа замењују се комбинацијом новог броја за општу историју 94 и општих помоћних бројева за место и време, следећи логику аутоматизованог претраживања. На тај начин је омогућено да се разнородни подаци о једној земљи (укључујући и историјске) добију само једним претраживањем.

Люба Јанетовић

Перемены Таблиц УДК в группе история

Резюме

Целью этого доклада является информирование о характере перемен в группе История, в рамках классы 9 УДК таблиц. Сложные числа для истории отдельных стран и народов заменяются комбинацией нового числа для общей истории 94 и общих вспомогательных чисел для места и времени, согласно логике автоматического поиска. Таким образом стало возможным получить разные данные об одной стране (в том числе и исторические) благодаря только одному поиску.

Ljuba Janjetović

Changes in the UDC Tables in the Field History

Summary

The Aim of this paper is to inform the public about the characteristics of changes in the group for History, in the frame of the 9 Class/Code of UDC Tables. The Composite numbers, for History of some Countries and Nations, have been replaced by the combination of the new number 94, for the General History and common auxiliary numbers, for the place and time, following the logic of the automatic searching. This enables to find various data about one Country (including also the historical data) within one search.